

SIKKERHETSKLARERING OG ARBEIDSFORHOLD

Advokat ph.d. Imran Haider,
Landsorganisasjonen i Norge

Innledning

- Tema for foredraget
- Utfordringer
- Sikkerhetsklarering og arbeidsforhold

Regelverket om sikkerhetsklarering

- Et behov for regelverk om sikkerhetsklarering
- Mange skjønsmessige ord og uttrykk
- Ikke store endringer med ny lov

Rettsikkerhetsmessige utfordringer

- Skjematiske vurderinger - individuelle vurderinger uteblir
- Enten-eller-tilnærming - Lite bruk av sikkerhetsklarering på lavere nivåer hvis man mister klarering på høyt nivå
- Det brukes lite vilkår
- Hvem har oversikt over praksis?
- Opprettelsen av SKM kan være en forbedring

Fortsetter om rettssikkerhetsmessige utfordringer

- Lang saksbehandlingstid
- Få saker for domstolene - begrenset prøvingsrett
- Oslo tingretts avgjørelse av 25. oktober 2018
- EOS-utvalget kan ikke omgjøre enkeltvedtak
- Særlig om nærstående med utenlandsk bakgrunn
- Særlig om egne forhold og tvil om skikkethet

Avsluttende synspunkter

- Det legges opp til at vi skal stole på systemet
 - Liten gjennomsiktighet
 - Begrensede kontrollmekanismer
 - EOS-utvalget undersøkelse, jf. sitat på neste foil
- Hjemlene finnes, men har ikke blitt brukt riktig
- Brukes sikkerhetsklarering i større grad enn nødvendig?
- Reglene kan misbrukes av arbeidsgiver
- Råd til tillitsvalgte

- Fra EOS-utvalgets årsmelding for 2018:

«NSM erkjenner at det foreligger en uforholdsmessig og ikke faglig begrunnet variasjon knyttet til både saksbehandlingen og avgjørelsene i sakene utvalget viser til. Som mulige årsaker til dette, pekte NSM på at det ikke finnes sporbar oversikt over praksis, og at det er utfordringer med kapasiteten til å holde sikkerhetssamtaler»